

Екологи виступають проти відновлення ГЕС: «Це буде більший злочин, ніж її руйнування»

В Європі вже існує практика відновлення природної течії водойм, штучно обмежених греблями й дамбами.

Фото: Lalala0405, CC BY-SA 3.0

Підриг росіянами Каховської ГЕС не лише призвів до затоплення частини Херсона, Нової Каховки, Олешків та багатьох інших населених пунктів, позбавивши тисячі людей житла, але й став **екологічною катастрофою** для півдня України. Однак низка екологів вважає, що відновлення гідроелектростанції завдасть ще більшої шкоди довкіллю. Про це йдеться у матеріалі **ВВС Україна**.

Херсон після затоплення

Будівництво греблі та водосховища у 1950-х роках дозволило зрошувати поля в посушливих регіонах і постачати воду й електрику для металургійних заводів, та водночас завдало шкоди природі.

Через спорудження Каховського водосховища тоді затопило три десятки прибережних сіл та заповідну територію, відому як Великий луг. Під товщею води було поховано не лише екосистему, але й археологічні артефакти козацької доби.

Критика лунала в романі Олеся Гончара «Собор»: «Великий луг вирубали весь, думали, море збудують, а збудували болото! Гниллю цвіте, на всю Україну смердить!» Олександр Довженко в «Поємі про море» писав: «Весь Дніпровський низ, від Запоріжжя до Каховки, зразу став невпізнаним. Пішов під дніпровську воду великий Запорозький Луг, потонули навіки старі хрести на дідівських кладовищах».

Природа відновиться

Зараз біолог Іван Мойсієнко, професор Херсонського державного університету, наполягає на відновленні Великого луку. Так, в Європі вже існує практика відновлення **природної течії** водойм, штучно обмежених греблями й дамбами.

Після зникнення Каховського моря відкриються майже 200 тисяч гектарів степу, луків і заплавних лісів. Самостійне відновлення екосистеми, за прогнозом експерта, займе близько 50 років, але за сприяння людини цей термін можна скоротити до 10 років.

Каховське море. Фото: Властарь, CC BY-SA 3.0

На думку Мойсієнка, полив полів і забезпечення водою населення та підприємств можна вирішити або шляхом створення водосховищ в балках на менших річках, або збудувавши насосні станції на Дніпрі.

«Відновлення Каховської ГЕС буде більшим злочином проти довкілля, ніж її руйнація», — вважає київський еколог Михайло Петелицький.

Уряд хоче будувати нову ГЕС

В уряді налаштовані відбудувати станцію. Фахівці Укренерго вже готують перші проєктні рішення. За попередніми оцінками, на побудову нової ГЕС потрібно п'ять років роботи в щоденному і цілодобовому режимі. Вартість проєкту — приблизно один мільярд доларів.

«Каховська ГЕС дуже потрібна для України з погляду забезпечення електроенергією», — стверджує Олександр Харченко, директор Центру дослідження енергетики.